

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 5C/177/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613203323
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Parada
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2014:8613203323.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudca JUDr. Ivo Parada, v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Žalobu zamietá.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov konania a žalobca nemá právo na ich náhradu.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou proti žalovanej domáhal zaplatenia sumy 19 406,39 eura z titulu majetkovej škody a sumy 3 881,28 eura z titulu nemajetkovej ujmy.

Svoju žalobu odôvodnil tým, že v pozícii oprávneného v exekučnom konaní navrhol písomným podaním a to postupom podľa ust. § 38 a násl. zák. č. 233/1995 Z.z. (ďalej len „Exekučný poriadok“) zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu. Exekúciu navrhol vykonať pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 800500171 dlžníkom J. F., nar. X.X.XXXX. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor pridelil registráciou exekučnej veci číslo EX 15790/2010.

Súdny exekútor v snahe postupovať pri nútenom vymáhaní jeho pohľadávky efektívne a účinne, predložil jeho návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a

2

5C/177/2013

vecne príslušnému okresnému súdu v Bardejove (ďalej len „Exekučný súd“) a poverenia na vykonanie exekúcie spísanú súdnym exekútorom prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosti zaoberať sa danou žiadosťou a rozhodnúť o nej v rámci priznanej právomoci a to v zákonom ustanovenej dobe. V exekučnom konaní vedenom podľa procesných pravidiel uvedených v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného od 1.6.2011 a od 1.6.2010 do 31.5.2011 sa robil rozdiel medzi exekučnými titulmi. Povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti nebola založená vo vzťahu k notárskym zápisniciam a vykonateľným rozhodnutiam rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. V exekučnom konaní vedenom podľa procesných pravidiel obsiahnutých v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku od 1.2.2002 do 31.5.2010 sa nerobil rozdiel medzi exekučnými titulmi, a preto exekučný súd mal zákonnú povinnosť rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia

na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti a to bez ohľadu na to, či exekučným titulom, pre ktorý sa exekúcia navrhovala vykonať, bolo rozhodnutie všeobecného súdu (štátneho orgánu), rozhodnutie rozhodcovského súdu, alebo exekučným titulom bola napr. notárska zápisnica. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 17.3.2011 (konanie pritom začalo 18.10.2010) a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, a to aj napriek tomu, že návrh na vykonanie exekúcie ako aj žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spĺňali všetky materiálne a formálne náležitosti predpokladané zákonom. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 150 dní).

Nesprávny úradný postup charakterizovaný: a) nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, b) vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, bol príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na jeho strane. Exekučný súd tým, že svojim nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie jeho práva na zaplatenie dlhu v časti istiny a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi ním ako oprávneným a dlžníkom ako povinným odvíjajúceho svoju podstatu od uzatvorenej zmluvy o úver. Na jednej strane totiž existuje právne relevantný exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý nie je možné zrušiť pre uplynutie lehoty uvedenej v ust. § 41 zákona o rozhodcovskom konaní a chýbajúci subjektívny prvok, ktorý vyvolá právne účinky, avšak je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný, a na druhej strane, nie je možné z jeho strany iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s príslušenstvom, pretože existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offo. Upozornil, že podľa platnej právnej úpravy je rozsudok rozhodcovského súdu rovnocenným exekučným titulom s rozsudkom vydaným všeobecným súdom v občianskosúdnom konaní.

Postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že

3

5C/177/2013

k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe a rovnako tak neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala vytvoriť stav zakladajúci reálnu nevyhľaditeľnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si uplatňuje náhradu majetkovej škody, ktorú vyčíslil v celkovej výške 19 406,39 eura. Táto predstavuje náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskosúdnom konaní vedenom proti dlžníkovi so záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úver. Nemôže preto tiež nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a prísl. zo strany exekučného súdu. Ďalej si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je podľa jeho názoru dôsledkom jeho nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu jeho majetkových práv. Nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote mohol čas efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Postup exekučného súdu mu zamedzil správať sa so starostlivosťou riadneho hospodára. Náhradu nemajetkovej ujmy vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho nárokov a základných práv. Uplatňuje si ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že

nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, straty dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky cestou exekúcie (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) sumu 3 881,28 eura, t. j. 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom (hodnoty majetkového práva postihnutého procesnou deformáciou).

Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 10.4.2014 k procesným námietkam uviedla, že žalobca nepriložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetného exekučného konania, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy, atď. Žalobca síce uviedol časť dôkazov, najmä odkazuje na exekučný spis, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša žalobca sám. V tejto súvislosti navrhla aplikáciu ust. § 43 ods. 1 O.s.p., pričom poukázala na to, že v tomto momente nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Zo žaloby nie je jednoznačne jasné, na základe akého titulu si žalobca uplatňuje škodu, keďže v žalobe sa tituly prelínajú a žalobca jednoznačne neuvádza, z ktorého titulu/titulov si uplatňuje svoj nárok. Nie je zrejmé, či si žalobca uplatňuje nárok z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu prietahov, z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Čo sa týka uvádzaných prietahov v konaní, poznamenal, že žalobca neuvádza kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu. Žalobca neuviedol ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania z jeho strany, či využil

4

5C/177/2013

možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušnom konaní predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti (to znamená, či využil účinné právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania). Má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR.

K podmienke uplatnenia nároku na súde žalovaná uviedla, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody jej boli doručené dňa 23.04.2012 a vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 bola okresnému súdu doručená predmetná žaloba, je zrejmé, že žalobca ju nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr. Z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti (doručenia na príslušný orgán) o predbežné prerokovanie na náhradu škody. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie. Preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Ďalej uviedla, že napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadostí, ktoré Ministerstvo spravodlivosti SR adresovalo žalobcovi po doručení prvotných žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, bola jej doručená všeobecná odpoveď, kde žalobca nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil žiadané informácie, dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o škode, doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, uviesť skutočnosť, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prietahy/ústavné sťažnosti, ani doklady preukazujúce „ohrozenie“ práv zánikom povinného, resp. jeho insolvenčiou, stratou kontaktu s povinným, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy. Vcelku žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Z uvedeného dôvodu preto nárok žalobcu nepovažuje za predbežne prerokovaný.

K nesprávnemu úradnému postupu spočívajúceho v údajnom porušení povinnosti súdu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote odkázala na ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z., kde je explicitne uvedené, z čoho výlučne je možné vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, pričom žalobca doposiaľ dôkazy potrebné pre posúdenie tejto otázky, predpokladané týmto ustanovením, nepredložil. Ďalej uviedla, že prax ukázala už dávnejšie, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok, najmä v prípadoch existencie dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Prejavilo sa to vo veľkom počte nezákonných exekúcií a zbytočnom vzniku trov exekučného konania. V tomto smere je dôležitý rozsudok Súdneho dvora EÚ (Asturcom C-40/08), ktorý nevyklučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní. Unáhlené konanie zo strany súdov, by mohlo viesť k nedostatočnému a nekvalitnému posúdeniu prípadu, a tým aj otázky, či rozhodcovský rozsudok

splňa všetky kritéria zákonnosti. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 1.6.2011 jednoznačne vyplýva skutočnosť, že 15 dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule. Zdôraznila, že zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia. 15 dňová lehota sa týka

5

5C/177/2013

prípade, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu (okrem exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) Exekučného poriadku). Ak ho súd nepoverí, 15 dňová lehota neplatí a ani sa logicky nedá predpokladať, že by to bol zámer zákonodarcu, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. Z judikatúry Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 16/02 vyplýva, že ani samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv.

K zamietnutiu návrhu na vydanie poverenia žalovaná uviedla, že žalobca si v súvislosti so zamietnutím návrhu na vydanie poverenia uplatňuje svoj nárok titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý podľa neho spočíva v nesprávnej aplikácii právnych predpisov. Napriek absencii legálnej definície pojmu nesprávny úradný postup v samotnom zákone, je v súlade so závermi rozhodovacej praxe v tejto oblasti nutné dospieť k záveru, že ide o tie prípady vzniku škôd, ktoré sú vyvolané inou činnosťou orgánov verejnej moci než rozhodovacou. Nesprávnym úradným postupom je porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre postup štátnych orgánov pri ich činnosti, a to najmä takej, ktorá nevedie k vydaniu rozhodnutia. Hoci nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú štát zodpovedá bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom realizovaným v rámci činnosti rozhodovacej, avšak pre túto formu zodpovednosti je určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy o sebe k vydaniu rozhodnutia nevedú, a ak by aj bolo rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neprejavia. V tejto súvislosti žalovaná odkázala na rozsudok NS ČR zo dňa 29.6.1999 sp. zn. 2Cdo 129/97, rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/24/2004 a uznesenie NS ČR zo dňa 25.8.2009 sp. zn. 25Cdo 1018/2007. Pokiaľ žalobca uviedol, že súd prekročil svoju rozhodovaciu právomoc, keď vykonal „opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu“ žalovaná uviedla, že v zmysle uznesenia ÚS SR z 3. marca 2011 č. k. IV.ÚS 60/2011-13, uznesenia NS SR zo dňa 13. októbra 2011 sp. zn. 3Cdo/146/2011, uznesenia NS SR zo dňa 26. septembra 2011 sp. zn. 3MCdo 11/2010 a uznesenia NS SR zo dňa 29. marca 2011 sp. zn. 5Cdo 291/2010 vnútroštátny súd má povinnosť ex offio preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy a to v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátnej procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátne povahy.

K existencii prieťahov v konaní poukázala na § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z., kde je explicitne uvedené, z čoho výlučne je možné vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v zbytočných prieťahoch v konaní. Súd konajúci o náhrade škody, môže pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, v právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez

6

5C/177/2013

zbytočných prieťahov alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalobca si vo vzťahu k predpokladom posúdenia existencie zbytočných prieťahov v konaní nesplnil ani povinnosť tvrdenia, ani povinnosť ich preukázania, a teda vzhľadom na vyššie uvedené nepovažuje existenciu prieťahov v konaní za preukázanú. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou

judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu. Efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmavať súd v konaní o náhrade škody, ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažnosti na prietahy. Z uvedených dôvodov nepovažuje za preukázanú ani existenciu prietahov v konaní.

K materiálnej škode vo výške istiny s príslušenstvom vymáhanej od povinného žalovaná uviedla, že pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. je okrem iného nevyhnutne preukázať existenciu škody. Podľa nej žalobca nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické.

K vyčísleniu škody žalovaná uviedla, že žalobcu od povinnosti riadne preukázať vznik a výšku škody neodbreňuje množstvo podaných žalôb, ťažkosti pri jej vyčíslení a preukázaní. Žalobca v prvom rade nepreukázal existenciu dlžníka ako úplný základ pre preukázanie toho, čoho sa domáha, v druhom rade nepreukázal existenciu právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia a v treťom rade ani nevyožiteľnosť pohľadávky. Žalovaná ďalej uviedla, že nemôže niesť zodpovednosť a nahrádzať žalobcovi materiálnu škodu tak, ako si uplatnil, pretože nepreukázal vznik ani výšku škody. Čo sa týka tvrdenia žalobcu, že nie je možné vymôcť pohľadávku od jeho dlžníka, a že rozhodnutie v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia spôsobuje nevyožiteľnosť pohľadávky, žalovaná poukázala na to, že rozhodnutie o zamietnutí iba preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom. Nulitný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku res judicatae pre uplatnenie nároku žalobcu na súde.

K nemajetkovej ujme žalovaná poukázala na dve skutočnosti v prvom rade na to, že vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. V druhom rade požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20 % z istiny a príslušenstva nie je podložená akýmkoľvek reálnymi skutočnosťami, či rozumnou úvahou. Považuje za krajne nesprávny spôsob určenia náhrady nemajetkovej ujmy percentuálnou čiastkou z tvrdenej skutočnej škody. Pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Uvedené zo žalobného návrhu nevyplýva, a z toho dôvodu nie je preukázaný vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa žalobcovi mala poskytnúť náhrada v peniazoch.

V závere žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že je potrebné zohľadniť aj ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako aj ust. § 17 ods. 2 a 3 zákona č.

7

5C/177/2013

514/2003 Z.z. pri formovaní záveru o potrebe priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, resp. o výške takejto náhrady. Po aplikácii uvedených ustanovení nemožno dospieť k záveru o potrebe priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ani v prípade, ak by inak boli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, pričom v tejto súvislosti upozorňuje na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(2010) 1360 adresovaný stálemu predstaviteľovi Slovenskej republiky pri Európskej únii, v ktorom Európska komisia poukázala na to, že v súvislosti s podnikateľskými praktikami žalobcu dostala sťažnosti od slovenských spotrebiteľov, ako aj sťažnosť od slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov. Žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb.

Na základe všetkých uvedených skutočností žalovaná je toho názoru, že žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy a tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu (spočívajúcim v tom, že rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí 15 dňovej lehoty) a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom. Má skôr za to, že stav, v ktorom sa žalobca ocitol, si zavinil sám, a to spôsobom vykonávania podnikateľskej

činnosti, pasivitou pri obhajovaní svojich práv, a najmä je už v súčasnosti zrejmé, že žalobca si uplatňuje ničím neodôvodnené a ničím nepreukázané čiastky, či už v podobe majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy. Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., považuje žalobu za právne neopodstatnenú a navrhla žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Súd pojednával v neprítomnosti účastníkov konania v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. Zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní z dôvodu kolízie pojednávaní na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod senátom 4C na deň 2.7.2014 v čase od 8.15 - 10.30 hod. a na Krajskom súde Trenčín po senátom 5Co v čase od 8.45 - 10.15 hod. Kolízia pojednávaní právneho zástupcu žalobcu nie je dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania, pokiaľ bol zástupca žalobcu včas upovedomený o termíne súdneho pojednávania (§ 115 ods. 2 a § 119 ods. 1 O.s.p.). Navyiac toto tvrdenie zástupca žalobcu nepreukázal. Žalovaná ospravedlnila svoju neúčasť na pojednávaní a nežiadala o odročenie pojednávania.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len 8
5C/177/2013

citovaného zákona), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- nezákonným rozhodnutím,
- nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov (ďalej len citovaného zákona), vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 citovaného zákona zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa

poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

9

5C/177/2013

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 citovaného zákona právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 citovaného zákona lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom od 1.6.2010 (ďalej len Exekučný poriadok), exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

Podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade

- a) rozhodnutí orgánov Európskej únie,
- b) rozhodnutí osvedčených ako európsky exekučný titul,
- c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila,
- d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených,
- e) osvedčení o dedičstve, vykonateľných rozhodnutí bývalých štátnych notárstiev a dohôd nimi schválených,
- f) vykonateľných rozhodnutí orgánov verejnej správy a územnej samosprávy vrátane blokov na pokutu nezaplatenú na mieste,
- g) platobných výmerov, výkazov nedoplatkov vo veciach daní a poplatkov, ako aj zmierov schválených týmito orgánmi,
- h) vykonateľných rozhodnutí a výkazov nedoplatkov vo veciach sociálneho zabezpečenia, sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia, a vo veciach verejného zdravotného poistenia,
- i) iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, ktorých výkon pripúšťa zákon,
- j) dokladov vydaných podľa právneho predpisu platného v inom členskom štáte Európskej únie, ak ide o vymáhanie pohľadávky podľa osobitného predpisu).

Podľa § 41 ods. 3 Exekučného poriadku ak záväzok v notárskej zápisnici podľa odseku 2 písm. c) vznikol z právneho úkonu, predmetom ktorého bolo poskytnutie peňažných prostriedkov, môže sa exekúcia týkať iba sumy predstavujúcej poskytnuté peňažné prostriedky a úrokov z omeškania. Inak sa záväzok v notárskej zápisnici nemôže týkať zmluvných pokút.

Podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku ak je uznesenie, ktorým sa žiadosť zamietla, právoplatné, súd exekučné konanie aj bez návrhu zastaví. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 4 Exekučného poriadku odseky 1 až 3 sa nepoužijú v konaní o výkon rozhodnutia, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné trovy súdneho konania.

Podľa § 44 ods. 5 Exekučného poriadku ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade cudzieho rozhodnutia, súd doručí návrh na vykonanie exekúcie povinnému do vlastných rúk. Ak povinný do 15 dní od doručenia návrhu na vykonanie exekúcie nepodá návrh na samostatné uznanie cudzieho rozhodnutia, súd poverí exekútora, ak sú splnené podmienky podľa odseku 2, aby vykonal exekúciu.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku poverenie na vykonanie exekúcie obsahuje označenie

- a) súdu, ktorý poveruje exekútora vykonaním exekúcie,
- b) exekútora, ktorý je poverený vykonaním exekúcie,
- c) exekučného titulu a orgánu, ktorý ho vydal,
- d) oprávneného a povinného,
- e) vymáhaného nároku,
- f) prípadne potvrdenie o vykonateľnosti cudzieho exekučného titulu.

Podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom, poverenie na vykonanie exekúcie obsahuje okrem náležitostí podľa odseku 6 aj výšku preddavku na odmenu a na náhradu hotových výdavkov podľa § 197 ods. 3.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v prejednávanej veci si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote vrátane skutočností, že exekučný súd preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, v danom prípade rozsudok rozhodcovského súdu spôsobom odporujúcim zákonu.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok.

Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení teda štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Bez ohľadu na rôzne výklady ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení pred 1.6.2011 a po tomto dátume, teda či pod slovné spojenie rozhodnutia v rozhodcovských komisiách a zmierov nimi schválených je možné a potrebné zahrnúť rozhodcovské rozsudky vydané rozhodcovskými súdmi alebo vydané jedným rozhodcom súd uvádza, že v ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku uvedenú lehotu 15 dní na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia exekútora považuje za mimoriadne krátku na to, aby mohol exekučný súd náležite preskúmať predložený rozhodcovský rozsudok, ako aj žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V súvislosti so vstupom do Európskej únie sa Slovenská republika zaviazala poskytnúť spotrebiteľom zvýšenú ochranu vzhľadom na ich postavenie v spotrebiteľských vzťahoch, pričom v ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka bolo zakotvené, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, teda v akomkoľvek štádiu exekučného konania je oprávnený exekučný súd skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom a po zistení, že rozhodcovský rozsudok takéto nedostatky má, exekúciu zastaví s poukazom na ust. § 45 ods. 1 až 3 Zákona o rozhodcovskom konaní.

Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovenom v uznesení zo dňa 9.12.2010 pod sp. zn. IIÚS545/2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Je povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie a to v každom štádiu exekúcie, a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti exekúcie adekvátne procesne zareagovať. Je tak predovšetkým povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ust. § 41 Exekučného poriadku.

12

5C/177/2013

K zhodnému záveru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 29.3.2011 pod sp. zn. 5Cdo291/2010, v zmysle ktorého je exekučný súd oprávnený a povinný skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku z hľadísk uvedených v ust. § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko ide o exekučný titul s určitými špecifikami. Na rozdiel od iných exekučných titulov zákon oprávňuje súdy, aby v konaní o nútenom výkone rozhodcovského rozsudku vedenom, či už podľa Občianskeho súdneho poriadku alebo Exekučného poriadku, toto konanie zastavili na návrh, ale aj bez návrhu, ak rozhodcovské konanie nemalo vôbec prebehnúť, pretože predmetom sporu bola vec, ktorá nemôže byť podľa § 1 predmetom rozhodcovského konania alebo predmetom sporu bola vec už rozhodnutá. Tiež vtedy, keď rozhodcovský rozsudok je v rozpore so zákonom alebo je v rozpore s dobrými mravmi alebo nim bolo prisúdené plnenie nemožné, pričom nie je podstatné, že nebola podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Súd v danej veci poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu pod sp. zn. IVÚS606/2012 zo dňa 14.12.2012, v ktorej sa zaoberal sťažnosťou žalobcu v obdobnej veci ako vo vzťahu k namietanému porušeniu postupu Okresného súdu v Prešove a to porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov pred Okresným súdom v Rimavskej Sobote pod sp. zn. 15Er 684/2011.

Podľa zistení Ústavného súdu bola Okresnému súdu dňa 15.8.2011 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia, na vykonanie exekúcie, kedy 16.4.2012 súd vyzval žalobcu na predloženie rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola predložená 4.5.2012 a uznesením zo dňa 5.10.2012 bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené zistenia poukázal na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej nie každý prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy.

Pojem zbytočné prieťahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako prieťahy zbytočné v zmysle ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy (napr. nález Ústavného súdu IÚS63/00).

Ústavný súd poukázal na to, že už v predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu v trvaní aj niekoľkých mesiacov ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Uviedol, že v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v relevantnom čase už 15- dňová lehota od doručenia žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia neplatí, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti na vykonanie exekúcie.

V uvedenom ustanovení je výslovne uvedené, že táto lehota sa nevzťahuje na prípady, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c), a), d) Exekučného poriadku, teda notársku zápisnicu a rozhodcovský rozsudok. Dôvodom tejto výnimky je nutnosť preverenia prípadnej

13

5C/177/2013

existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomnosti, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie.

V čase rozhodovania pred Ústavným súdom bolo už o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia rozhodnuté a doba rozhodovania o tejto žiadosti v trvaní viac ako 13 mesiacov by vo všeobecnosti nebola ústavne udržateľná, ale v okolnostiach daného prípadu, keď Ústavnému súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že sťažovateľka podávala žiadosti o udelenie poverení na vykonanie exekúcie hromadne, teda v rovnakom čase zaťažovala všeobecný súd väčším počtom podaní, vzhľadom na čo musela počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o jej žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je možné považovať za ústavne akceptovateľné. Z uvedeného dôvodu bola sťažnosť sťažovateľky - žalobcu odmietnutá ako neopodstatnená.

V predmetnom konaní súd nemal za preukázané nesprávny úradný postup, v danom prípade existenciu prieťahov v konaní ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom nevydaním rozhodnutia v zákonom určenej lehote.

V exekučnom konaní vedenom pod spisovou značkou 4Er/841/2010 na Okresnom súde Bardejov proti J. F. bol návrh na vydanie poverenia doručený súdu dňa 10.12.2010, pričom uznesením Okresného súdu Bardejov č. k. 4Er/841/2010-9 zo dňa 9.2.2011 bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.3.2011. Žalobca nepravdivo konštatoval nečinnosť exekučného súdu v rozsahu 150 dní. V čase, keď bol návrh na vydanie poverenia podaný, v zmysle Exekučného poriadku v prípade rozhodcovského rozsudku neplatila 15 - dňová lehota na posúdenie žiadosti na vydanie poverenia určenému exekútorovi. O žiadosti bolo rozhodnuté v lehote 62 dní.

V uvedenej veci exekučný súd konal sústredene bez prieťahov a tvrdená nečinnosť exekučného súdu žalobcom v predmetnej žalobe nezodpovedala skutočnosti.

V uvedenej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia skúmal, či rozhodcovský rozsudok, ktorý bol podkladom pre jej vykonanie nezaväzuje povinného na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, prípadne právom nedovolené alebo ide o plnenie odporujúce dobrým mravom.

Ak rozhodcovský rozsudok týmto zákonným ustanovením odporuje, uvedené nedostatky predstavujú hmotnoprávnu prekážku vykonania exekúcie na jeho základe. Dĺžka exekučného konania od doručenia

žiadosti súdneho exekútora do vydania rozhodnutia, ktorým bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá vzhľadom na skutočnosť, že bolo potrebné posúdiť zákonnosť uvedenej exekúcie nie je takej povahy, aby bolo možné v danej veci vysloviť porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Súčasne súd uvádza, že ohľadom žalobcom tvrdených prieťahov v predmetnej veci neboli vedené žiadne disciplinárne konania a neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní a ani nerozhodoval Ústavný súd, či Európsky súd pre ľudské práva.

14

5C/177/2013

V zmysle ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013 pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorom bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, by len takéto podklady boli podľa názoru súdu relevantné pre priznanie žalobcom uplatnených nárokov.

Zároveň mal súd za preukázané, že bol opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnom exekučnom konaní skúmal, či bola platne uzatvorená rozhodcovská zmluva.

Najvyšší súd SR pod sp. zn. 6Cdo135/2012 zo dňa 5.12.2012, 5Cdo375/2012 ako aj Ústavný súd ČR pod sp. zn. 3ÚS 562/2012 zo dňa 24.10.2013 zaujali stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva, na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Uvedené rozhodnutia v odôvodnení poukázali už na uznesenie NS SR zo dňa 13.10.2011 pod sp. zn. 3Cdo146/2011, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že vychádza z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j., či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch, ide o rozhodnutie vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia základných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul bol alebo nebol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky, a takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti, a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia.

Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak

15

5C/177/2013

teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle ust. § 42 ods. 2 Exekučného poriadku okrem iného zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je

logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzatvorená platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok akoby právny úkon uzavretý nikdy nebol.

Na základe uvedeného dovolací súd vyvodil záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má preto dostatok skutkových a právnych poznatkov, je oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu, t.j. ex offo skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená platne, a ak zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na neplatnej rozhodcovskej zmluve, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov preto, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Na základe uvedeného teda možno konštatovať, že postup exekučného súdu v predmetnej exekučnej veci nebol posudzovaním vecnej správnosti rozhodcovského súdu a nesmeroval ani k zrušeniu tohto rozhodnutia, ale iba realizoval svoje oprávnenia vyplývajúce mu z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vo vzťahu posúdenia, či exekučný titul - rozhodcovský rozsudok je alebo nie je v rozpore so zákonom.

V prípade, ak by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by tak rozhodnutie majúce charakter tzv. ničotného právneho aktu.

Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že zo žiadneho ustanovenia procesného predpisu exekučnému súdu nevyplýva oprávnenie rozhodcovskú doložku posúdiť z hľadiska jej platnosti, keďže toto oprávnenie nesporne vyplýva z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku tak, ako to bolo konštatované vo vyššie uvedených rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR. V danom prípade bol plne opodstatnený a zákonný postup exekučného súdu, ktorý pri podanej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská doložka bola uzatvorená platne.

Záver exekučného súdu, že rozhodcovská doložka v danom prípade núti spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom - žalobcom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, vykazuje znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto uvedené neplatné zmluvné dojednanie, nemohlo založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok, ktorý bol podkladom vyššie uvedeného exekučného konania, a preto správne exekučný súd postupoval, ak tento považoval za nevykonateľný.

Nakoľko exekučný súd pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zistil, že exekučný titul vo forme rozhodcovského rozsudku predložený žalobcom ako oprávneným bol vydaný v rozpore so zákonom, dospel k správne záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre udelenie poverenia a žiadosť exekútora zamietol.

16

5C/177/2013

Uvedeným postupom exekučný súd neposudzoval vecnú správnosť rozsudku rozhodcovského súdu a ani nesmeroval k zrušeniu tohto rozhodnutia a ani si neosvojoval postavenie odvolacieho súdu. Exekučný súd iba skúmal, či predložený rozhodcovský rozsudok je vykonateľným exekučným titulom, a či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednávať dané spory.

Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný tým, ako ju rozhodcovský súd vyriešil, a aj v rámci exekučného konania bol všeobecný súd oprávnený skúmať rozhodnutie označené v exekučnom konaní ako exekučný titul z hľadiska, či nejde o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne práve účinky (IVÚS78/2011, uznesenie NS SR 6Cdo105/2011, 5Cdo375/2012, 6Cdo135/2012).

Prekážka právoplatne rozhodnutej veci v zmysle ust. § 159 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku patrí k procesným podmienkam konania a ich existencia v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. O prekážku právoplatne rozhodnutej veci ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu a tých istých osôb.

Totožný predmet konania je daný vtedy, ak ide o ten istý nárok vymedzený petitom vyplývajúci z rovnakých skutkových tvrdení, za akých už bol pôvodne uplatnený. O totožnosť účastníkov konania ide najmä vtedy, ak v novom konaní ide o ten istý nárok medzi tými istými účastníkmi, prípadne v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie však netvorí právoplatný rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní a to ani vtedy, ak exekučný súd skúma, či exekučný titul vo forme rozhodcovského rozsudku je materiálne vykonateľný. Z povahy rozhodcovského konania, ktoré je v zákonom vymedzených prípadoch alternatívnou možnosťou k súdnemu sporovému konaniu totiž vyplýva, že jeho výsledkom môže byť titul, splnenia ktorého sa možno domáhať vykonaním exekúcie (uznesenie NS SR zo dňa 5.12.2012 pod sp. zn. 6Cdo135/2012).

Aj zo záverov rozhodnutia NS SR zo dňa 27.5.2013 pod sp. zn. 3Cdo 227/2012 a rozhodnutia NS SR 6Cdo135/2012 zo dňa 5.12.2012 je možné vyvodiť jednoznačný záver, že rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného konania a preto nim nemôže byť založená prekážka tzv. duplicitnej exekúcie. Ani ničotné rozhodnutie rozhodcovského súdu nevyvoláva žiadne právne účinky a preto nemôže byť prekážkou veci rozhodnutej.

Keďže v danom prípade žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia o nesprávnom postupe exekučného súdu v predmetnej exekučnej veci, nepreukázaním, že k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia došlo neprípustným preskúmaním exekučného titulu, vrátane porušenia jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov vydaním rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia podľa tvrdenia žalobcu po zákonom určenej lehote, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

S poukazom na nepreukázanie tvrdeného nesprávneho úradného postupu ako zákonného predpokladu zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. žalobcovi nevznikol nárok na náhradu škody ani nemajetkovej ujmy. Žalobca do ukončenia
17 5C/177/2013

pojednávania vo veci samej súdu nepreukázal ani vznik škody, ktorej náhradu si v konaní uplatnil v sume predstavujúcej náhradu istiny s príslušenstvom nezaplatenej zo strany dlžníka na základe uzatvorenej úverovej zmluvy proti povinnému P. Kotvan vo výške 5 255,25 eura.

Rovnako ako pri nároku na náhradu škody je povinný poškodený nielen tvrdiť, ale aj preukázať vznik nemajetkovej ujmy, resp. uviesť skutočnosti, na základe ktorých bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik ako aj rozsah ujmy. Podľa názoru súdu doba, ktorá v predmetnej veci uplynula od doručenia žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia exekučnému súdu spolu s návrhom na vykonanie exekúcie a exekučným titulom až do doručenia uznesenia exekučného súdu o zamietnutí žiadosti exekútora, nemohla negatívne zasiahnuť žalobcu, ani vyvolať riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky, keďže exekučným titulom v danej exekučnej veci bol rozsudok rozhodcovského súdu v spotrebiteľskej veci, pričom v iných exekučných konaniach žalobcu ako oprávneného bola už skôr spochybnená právomoc rozhodcovského súdu určeného žalobcom na vydanie rozhodcovských rozsudkov z úverových zmlúv nim poskytovaných vo vzťahu k spotrebiteľom.

Podľa názoru súdu prípadná nevyožiteľnosť pohľadávky nebola dôsledkom nesprávneho úradného postupu alebo nezákonného rozhodnutia exekučného súdu, ale nečinnosťou žalobcu ktorý v pozícii veriteľa, na strane ktorého neexistovala zákonná prekážka na ich uplatnenie v občianskom súdnom konaní aj s poukazom na vyššie uvedené závery rozhodnutí všeobecných súdov Slovenskej republiky, v zmysle ktorých rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcovským súdom na základe neplatnej rozhodcovskej doložky nevytvára prekážku právoplatne rozhodnutej veci, si tieto v súdnom konaní neuplatnil.

V predmetnej exekučnej veci bolo nesporne preukázané, že rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s., Bratislava sp. zn. SR 06366/10 tvoriaci jeho podklad bol vydaný dňa 26.7.2010 a právoplatný dňa 6.9.2010. S poukazom na dátum uznesenia exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia mal žalobca v postavení veriteľa

vytvorený dostatočný časový priestor na včasné uplatnenie si predmetnej pohľadávky voči povinnému v občianskom súdnom konaní, s vylúčením rizika nepriznania nároku uplatneného v súlade s princípmi spotrebiteľského práva pre vznesenú námietku premlčania, prípadne inú hmotnoprávnu námietku, majúcu za následok nemožnosť priznania dôvodne uplatneného nároku súdnym rozhodnutím.

Z uvedených dôvodov súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., pretože žalovanej, ktorá mala v konaní plný úspech, žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

18

5C/177/2013

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

- a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- b) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- c) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Vo Svidníku dňa 2. júla 2014